

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Gezinshuis Buutvrij in Best

Toezicht nieuwe jeugdhulpaanbieder

Utrecht, november 2023

Rapport Gezinshuis Buutvrij

De hulpaanbieder aan het woord

Op deze punten uit het rapport zijn we trots:

In het algemeen zijn we trots op het feit dat we op alle punten in het onderzoek groen scoren. In het bijzonder zijn we trots op het feit dat in het rapport benoemd wordt dat er een positieve gezinsgerichte sfeer heerst. Dit vinden wij ook en dat is ook zeker ons doel. Ook zien we terug in het rapport dat de mensen waarmee we samenwerken ons omschrijven als kindgericht en laagdrempelig.

Met deze punten uit het rapport gaan we aan de slag:

We zorgen ervoor dat alle dossiers op orde zijn, ook die van onze nieuwe zorgaanbieder. Daarnaast bespreken we de uitkomsten van het inspectieonderzoek samen met onze zorgaanbieders zodat we gezamenlijk kunnen bekijken hoe we de aangegeven verbeterpunten vorm kunnen gaan geven. We zijn ons ervan bewust dat incidenten die niet direct te maken hebben met lichamelijk letsel ook gemeld moeten worden. Dit zullen we dan ook (eerder) gaan doen.

Wat gaan jeugdigen en ouders hiervan merken?

Waarschijnlijk gaan de ouders en kinderen die bij ons wonen er in de praktijk weinig van merken. De vertrekpunten liggen namelijk vooral op het vlak van verslaglegging/dossiers. Zowel de ouders als de kinderen die op dit moment bij ons verblijven zijn hier in de praktijk niet mee bezig.

Conclusie van de inspectie

De inspectie ziet dat Gezinshuis Buutvrij een huiselijke omgeving biedt en de jeugdigen op de eerste plaats heeft staan. De inspectie acht Gezinshuis Buutvrij in staat om verantwoorde hulp te bieden. De inspectie blijft de ontwikkelingen op basis van het reguliere toezichtproces volgen.

1 Inleiding

In september 2023 voerde de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: Inspectie) toezicht uit bij Gezinshuis Buutvrij in Best.

Aanleiding

De inspectie voerde dit onderzoek uit omdat Gezinshuis Buutvrij een nieuwe jeugdhulpaanbieder is. De Inspectie ziet een aanbieder van jeugdhulp als 'nieuwe jeugdhulpaanbieder' tot maximaal anderhalf jaar nadat de aanbieder is gestart met het zelfstandig verlenen van jeugdhulp aan eigen jeugdigen. Voor het toezicht op nieuwe jeugdhulpaanbieders is een selectie gemaakt van de normen uit het JIJ-kader.

Doel van het toezicht was om te bepalen of Gezinshuis Buutvrij verantwoorde hulp biedt.

Opzet van het onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd aan de hand van het 'JIJ kader – nieuwe jeugdhulpaanbieder'. Dit toetsingskader bestaat uit zeven normen die vallen onder drie thema's: ontwikkelingsgerichte hulp, de deskundige hulpverlener en goed bestuur.

Het toetsingskader is te vinden op: www.igj.nl/publicaties/toetsingskaders/2021/01/05/het-jij-kader.

Beschrijving Gezinshuis Buutvrij

Gezinshuis Buutvrij (hierna: het gezinshuis) is in mei 2022 ingeschreven en sinds 1 september 2022 gestart als zelfstandig gezinshuis. Voor die tijd bestond het gezinshuis ook al, maar werkte de gezinshuismoeder in loondienst bij Combinatie Jeugdzorg. Het gezinshuis staat ingeschreven als een Vennootschap onder firma bij de Kamer van Koophandel onder nummer 86448617.

De gezinshuisouders zijn beiden bestuurders van het gezinshuis en beiden fulltime werkzaam als gezinshuisouder. Het gezinshuis biedt 24-uurszorg aan jeugdigen die om verschillende redenen niet meer thuis kunnen wonen.

Het gezinshuis is onderaannemer van Combinatie Jeugdzorg en Pactum. Vanuit beide hoofdaannemers ondersteunen een gedragswetenschapper en een ambulante hulpverlener het gezinshuis. Combinatie Jeugdzorg en Pactum zijn eindverantwoordelijk voor de hulp die geboden wordt in het gezinshuis. Daarnaast is het gezinshuis aangesloten bij de franchiseformule Gezinshuis.com.

Het gezinshuis biedt plek voor de plaatsing van vier jeugdigen in de leeftijd tussen de 1 en 12 jaar oud en met verschillende (ontwikkelings)problematieken. Ze bieden zowel kortdurende zorg door middel van een crisisplaatsing als langdurige zorg.

Het gezinshuis bevindt zich in een woonwijk in Best. Naast de gezinshuisouders en hun dochter wonen er op het moment van toezicht vier jeugdigen in de leeftijd van 1 tot 12 jaar oud, geplaatst met een kindbeschermingsmaatregel. De hulp wordt gefinancierd vanuit de Jeugdwet.

2 Conclusie

In dit hoofdstuk geeft de inspectie haar conclusies weer. Daarnaast wordt in dit hoofdstuk beschreven hoe het vervolg van het toezicht eruit zal zien.

Analyse

De inspectie constateerde op de volgende normen alleen positieve punten:

- 1.5 De hulp aan jeugdigen en ouders draagt bij aan een gezonde ontwikkeling in een zo thuis mogelijke omgeving.
- 2.3 Hulpverleners handelen methodisch en ontwikkelingsgericht.
- 3.3 De bestuurder verbetert, in een lerend werkklimaat, continu zijn prestaties en de resultaten van de hulp.
- 3.4 De bestuurder biedt jeugdigen en hun ouders de mogelijkheid voor hun individuele belangen op te komen.

Verbetering is mogelijk op de volgende normen:

- 1.1 Wensen, behoeften, mogelijkheden van jeugdigen, ouders en netwerk zijn bekend bij hulpverleners.
- 2.1 Hulpverleners maken professionele afwegingen over de veiligheid van jeugdigen.
- 3.2 De bestuurder richt de organisatie zodanig in dat deze redelijkerwijs leidt tot verantwoorde hulp.

De inspectie acht Gezinshuis Buutvrij in staat om verantwoorde hulp te bieden en vertrouwt erop dat Gezinshuis Buutvrij de door hem zelf aangegeven concrete verbetermaatregelen treft.

Vervolg

De inspectie acht de aanbieder in staat om verantwoorde hulp te bieden en blijft ontwikkelingen vanuit het reguliere toezicht volgen.

3 Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het toezicht gepresenteerd, zoals de inspectie deze aantrof op het moment van toezicht. De inspectie geeft per norm aan wat haar oordeel is. De inspectie beoordeelt de normen op een vierpuntschaal:

- *De aanbieder voldoet aan de norm. De inspectie constateert op deze norm alleen positieve punten.*
- *De aanbieder voldoet grotendeels aan de norm. De inspectie constateert op deze norm veelal positieve punten, verbetering is op punten mogelijk.*
- *De aanbieder voldoet grotendeels niet aan de norm. De inspectie constateert op deze norm overwegend negatieve punten, verbetering is noodzakelijk.*
- *De aanbieder voldoet niet aan de norm. De inspectie constateert op deze norm nauwelijks tot geen positieve punten, verbetering is zeer noodzakelijk.*
- *De inspectie heeft deze norm niet beoordeeld.*

Thema 1: Ontwikkelingsgerichte hulp

In dit thema kijkt de inspectie naar in hoeverre de hulp gericht is op de ontwikkeling van de jeugdige en diens gezin.

In onderstaand figuur ziet u wat de oordelen zijn van de inspectie op de normen die vallen onder dit thema.

Norm 1.1		Oordeel
	Wensen, behoeften, mogelijkheden van jeugdigen, ouders en netwerk zijn bekend bij hulpverleners.	

Gezinshuisouders vertellen dat de start van een plaatsing verloopt via telefonisch overleg met de hoofdaanbieder. De jeugdigen komen meestal op basis van een crisisplaatsing binnen. Hierdoor is er vooraf weinig tijd om informatie te lezen, als deze al tijdig beschikbaar wordt gesteld. De gezinshuisouders observeren de jeugdige de eerste periode om de fysieke en mentale gesteldheid en het gedrag in beeld te krijgen en bespreken hun observaties met de gedragswetenschapper.

In drie van de vier dossiers is een hulpverleningsplan aanwezig. In de hulpverleningsplannen is informatie over de voorgeschiedenis van de jeugdige te lezen. De levensloop, eerdere hulpverlening en ontwikkeling is in kaart gebracht. Het ontbrekende plan is van een jeugdige die 3,5 maand in het gezinshuis woont. Gezinshuismoeder verklaart over het ontbreken van de hulpverleningsplan dat meerdere factoren hierbij een rol speelden, waaronder nog geen afspraak met de voogd kunnen maken.

In alle dossiers staan de contactgegevens van verzorgers en ouders duidelijk vermeld en leest de inspectie duidelijke afspraken over contactmomenten met ouders. Uit het gesprek met de gezinshuisouders blijkt dat gezinshuisouders actief contact onderhouden met het netwerk van de jeugdigen. Waar mogelijk gebeurt dit met de biologische (groot)ouders en/of met de voogd.

Het gezinshuis hanteert als exclusiecriteria seksueel grensoverschrijdend gedrag en ernstige gedragsproblemen zoals agressie.

Verbeterpunt

De inspectie verwacht dat iedere jeugdige binnen het gezinshuis binnen zes weken na plaatsing over een vastgesteld hulpverleningsplan beschikt met een actueel beeld van de context van de jeugdige, ouders en het netwerk.

Norm 1.5		Oordeel
	De hulp aan jeugdigen en ouders draagt bij aan een gezonde ontwikkeling in een zo thuis mogelijke omgeving.	

Tijdens de rondleiding in het gezinshuis ziet de inspectie dat de leefruimtes van het gezinshuis er huiselijk uitzien, verzorgd en schoon zijn. Er is voldoende ruimte en speelgoed voor de kinderen om te spelen en er heerst een positieve, gezinsgerichte sfeer. Elke jeugdige heeft een eigen kamer waarvan de inrichting aansluit bij de leeftijd. Elke jeugdige heeft op de kamer een doos met persoonlijke spullen zoals diploma's en foto's.

De gezinshuisouders slapen in een slaapvertrek op gehooraafstand van de jeugdigen. Op één van de kamers zag de inspectie een babyfoon met camera. Gezien de zeer jonge leeftijd van de jeugdige vindt de inspectie dit passend. De inspectie stimuleert de gezinshuisouders om de noodzaak van de babyfoon te evalueren en af te bouwen indien de ontwikkeling van de jeugdigen dit toelaat.

Uit het gesprek met gezinshuisouders blijkt dat er zoveel als mogelijk een gezinssfeer wordt nagestreefd. Een jeugdige geeft aan dat de sfeer in huis erg gezellig is. De jeugdigen gaan naar verschillende scholen waarmee gezinshuisouders contact

onderhouden. De gezinshuisouders vertellen dat alle jeugdigen eerst op zwemles gaan. Ook kijken de gezinshuisouders naar talenten en interesses van de kinderen. De inspectie hoort bijvoorbeeld dat jeugdigen op scouting en gitaarles zitten. Ook hebben de kinderen vriendjes in de buurt door het buitenspelen en/of van de basisschool. De gezinshuisouder vertelt dat er sprake is van sociale controle in de wijk, wat maakt dat kinderen veilig buiten kunnen spelen.

De gezinshuisouders geven aan dat er gebruikelijke huisregels gelden zoals elkaar geen pijn doen, geen spullen kapot maken en niet liegen. In verschillende gesprekken hoort de inspectie dat het contact tussen de gezinshuisouders en de jeugdigen kindgericht en laagdrempelig is. Tijdens een contactmoment ziet de inspectie dat een kind veel contact zoekt met de gezinshuisouders. Op basis van wat de inspectie gezien en gehoord heeft, is er sprake van een adequaat contact tussen de gezinshuisouders en de jeugdigen dat aansluit bij de individuele behoeften van de jeugdigen.

“De kinderen die we opvangen worden niet anders behandeld dan onze eigen kinderen. We gaan ook met z’n allen op vakantie.” *Gezinshuisouder*

Thema 2: De kundige hulpverlener

In dit thema kijkt de inspectie naar in hoeverre de hulpverleners in staat zijn om met voldoende actuele en passende kennis en kunde te handelen en in hoeverre hulpverleners met anderen samenwerken waar dat nodig is.

In onderstaand figuur ziet u wat de oordelen zijn van de inspectie op de normen die vallen onder dit thema.

Hieronder leest u per norm een toelichting op het oordeel van de inspectie.

Norm 2.1	Oordeel
 Hulpverleners maken professionele afwegingen over de veiligheid van jeugdigen.	

Een voogd vertelt dat de gezinshuisouders een goed zicht hebben op de ontwikkeling en bijbehorende risico's zoals de seksuele ontwikkeling. Uit de gesprekken met de gezinshuisouders en gedragswetenschapper blijkt dat de risicotaxaties gezamenlijk worden opgesteld. Een risicotaxatie wordt gemaakt na plaatsing en halfjaarlijks of bij veranderde omstandigheden geëvalueerd.

In drie van de vier dossiers ziet de inspectie dat er voor de jeugdigen een risico-inventarisatie aanwezig is. De inspectie leest dat een totaal beeld wordt geschetst wat herkenbaar is vanuit het dossier en de beschrijving van de jeugdigen. Het risico van het totaalbeeld wordt in de vorm van groen, oranje of rood ingeschat. De inspectie leest niet dat risico's op verschillende categorieën in de ontwikkeling (leefgebieden) worden ingeschat.

Uit het gesprek met de gezinshuisouders blijkt dat ze bekend zijn met de meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. Dit blijkt ook uit het feit dat de gezinshuismoeder de meldcode-applicatie op haar mobiel heeft staan.

Aandachtspunt

De inspectie verwacht dat de mate van risico's op verschillende leefgebieden worden ingeschat, zoals fysieke veiligheid, seksualiteit, sociaal emotionele ontwikkeling etc.

Hulpverleners handelen methodisch en ontwikkelingsgericht.

De inspectie ziet in de aanwezige dossiers van jeugdige een hulpverleningsplan waarin doelen zijn opgenomen. De gezinshuismoeder vertelt dat ze de doelen multidisciplinair opstelt, met de gedragswetenschapper en voogd en/of ouders. De gezinshuisouders vertellen dat doelen in het begin van de plaatsing gebaseerd zijn op stabilisatie en het terugwerken naar huis. De inspectie hoort en leest dat jeugdigen die langduriger blijven concretere doelen krijgen. De doelen in de bekeken zorgplannen zijn concreet, haalbaar en kindgericht. De doelen worden opgesteld in verschillende categorieën zoals sociaal emotionele ontwikkeling en persoonlijke verzorging.

Uit verschillende gesprekken blijkt dat het hulpverleningsplan twee keer per jaar worden geëvalueerd met de gezinshuisouders, de gedragswetenschapper en de wettelijk vertegenwoordiger en/of de ouder. De inspectie leest in evaluatieverslagen een uitgebreide evaluatie per doel.

De inspectie ziet in de dossiers dat er regelmatig wordt gerapporteerd (ongeveer een keer per één a twee weken). Hierin wordt duidelijk vermeld welke actie de gezinshuisouders als hulpverleners nemen en wat het resultaat daarvan is.

Thema 3: Goed bestuur

In dit thema kijkt de inspectie naar in hoeverre de organisatie op een goede wijze wordt bestuurd en een lerende organisatie is die zich voortdurend verbetert.

In onderstaand figuur ziet u direct wat de oordelen zijn van de inspectie op de normen die vallen onder dit thema.

In onderstaande tabel leest u per norm een toelichting op het oordeel van de inspectie.

Norm 3.2	Oordeel
 De bestuurder richt de organisatie zodanig in dat deze redelijkerwijs leidt tot verantwoorde hulp.	

De zorg aan de jeugdigen voldoet aan de norm voor verantwoorde werktoedeling. Eén van de gezinshuisouders is SKJ geregistreerd. Vanuit de hoofdaanemers Pactum en Combinatie Jeugdzorg worden twee gedragswetenschappers op regelmatige basis bij de inhoud van de hulp betrokken. Daarnaast leveren de hoofdaanemers een ambulante hulpverlener die de gezinshuisouders ondersteunt. De inspectie hoort dat het gezinshuis indien nodig expertise van buitenaf betreft. Zo geven de gezinshuisouders een voorbeeld over therapie die ze een jeugdige hebben aangeboden in overleg met de voogd.

De inspectie hoort en leest dat de gezinshuisouders na hebben gedacht over de continuïteit van de zorg. Op een lijst in de keuken leest de inspectie de nummers van contactpersonen die de kinderen kunnen bereiken in geval van nood. Daarnaast vertellen de gezinshuisouders over de afspraken die ze gemaakt hebben met mensen zodat ze op hen een beroep kunnen doen als dat nodig is.

Tijdens het bezoek ziet de inspectie dat van beide gezinshuisouders en de thuiswonende dochter de verklaring omtrent het gedrag (VOG) actueel en relevant bij de functie is. Daarnaast heeft de inspectie een VOG ingezien van een kennis die op regelmatige basis langskomt, bijvoorbeeld om te ondersteunen met huiswerk of de kinderen mee te nemen op een uitje.

De gezinshuisouders vertellen dat ze via beide hoofdaanemers en Gezinshuis.com de mogelijkheid krijgen trainingen te volgen en geven een voorbeeld van een recente training. De gezinshuismoeder vertelt dat ze naast scholing ook intervisie volgt ter behoud van haar SKJ

registratie. Deze intervisiegroep wordt zelfstandig georganiseerd met een aantal andere gezinshuisouders.

Norm 3.3		Oordeel
	De bestuurder verbetert, in een lerend werkklimaat, continu zijn prestaties en de resultaten van de hulp.	

De gezinshuisouders vertellen dat ze bewust zijn gaan samenwerken met een tweede hoofdaannemer, om te kunnen zien hoe een andere organisatie de zorg heeft ingericht en hiervan te leren. Naast kwaliteitsbewaking vanuit de hoofdaanemers is het gezinshuis ook HKZ gecertificeerd.

Vanuit beide hoofdaanemers is een digitaal cliëntendossier beschikbaar gesteld. In het cliëntendossier kunnen de gezinshuisouders incidenten melden. Indien een incident zich voordoet, wordt dit besproken met de gedragswetenschapper. Ook blijkt uit het gesprek met de voogd dat de gezinshuisouders het netwerk informeren bij incidenten. Uit het gesprek met de gezinshuisouders blijkt dat ze vooral incidenten met fysieke letsel registreren, maar niet gericht op het gedrag van de jeugdigen. De inspectie ziet in de dossiers dat er weinig incidenten geregistreerd zijn.

Aandachtspunt

De inspectie geeft mee dat het belangrijk is om incidenten goed vast te leggen in het dossier. Terugkerende signalen of incidenten kunnen wijzen op een (gedrags)patroon en geven inzicht in mogelijke risico's voor de cliënt zelf of zijn omgeving. Het goed vastleggen van incidenten in het dossier is van belang om passende zorg en ondersteuning te kunnen bieden, die kan helpen voorkomen dat problematiek escaleert en/of gevolgen heeft op andere leefgebieden.

Norm 3.4		Oordeel
	De bestuurder biedt jeugdigen en hun ouders de mogelijkheid voor hun individuele belangen op te komen.	

Het gezinshuis is aangesloten bij Jeugdstem, waardoor er vier keer per jaar een onafhankelijk vertrouwenspersoon langskomt. De inspectie ziet dat de contactgegevens van de vertrouwenspersoon in de keuken hangen. Uit het gesprek met de voogd blijkt dat gezaghebbenden/ouders en jeugdigen de gezinshuisouders op een laagdrempelige manier kunnen benaderen om zaken te bespreken waar ze tegenaan lopen. De gezinshuisouders vertellen dat ze gebruikmaken van de klachtenregeling van de hoofdaanemers en dat ze ouders/verzorgers daarvan mondeling op de hoogte stellen.

Bijlage: Verantwoording van het toezicht

De inspectie voerde het toezicht bij Gezinshuis Buutvrij uit op 19 september 2023. Om tot een gefundeerd oordeel te komen, gebruikte de inspectie voor het toezicht verschillende informatiebronnen. De informatie uit deze bronnen is met elkaar vergeleken en gewogen. Voor het toezicht zijn de volgende bronnen betrokken:

- Een (telefonisch) gesprek met 1 jeugdige.
- Een (telefonisch) gesprek met 1 voogd.
- Gestructureerde interviews met:
 - 2 gezinshuisouders.
 - 1 gedragswetenschapper.
- De check van 4 dossiers op de aanwezigheid van de Verklaring Omtrent het Gedrag van medewerkers, waarbij de inspectie op basis van een aantal criteria zelf de dossiers heeft geselecteerd.
- De check van 4 dossiers van jeugdigen, onder andere op de aanwezigheid van een plan en risico-inschattingen en -beoordelingen. Hierbij was een medewerker aanwezig. De inspecties hebben zelf de dossiers geselecteerd.
- Observaties van de leef- en verblijfruimten.

Duidelijk. Onafhankelijk. Eerlijk.

www.igj.nl